

Téma 3:

Majetková a finanční struktura podniku. Cash flow

1. Majetková struktura

- *faktory ovlivňující majetkovou strukturu*

2. Finanční struktura

- *míra zadluženosti a optimální finanční struktura*

3. Výnosy, náklady, VH

4. Cash flow

Bilance aktiv a pasiv (rozvaha) - majetková a finanční struktura podniku

- na straně **aktiv** - přehled o výši a struktuře majetku
- na straně **pasiv** - způsob financování tohoto majetku

Výkaz zisku a ztráty - tvorba výsledku hospodaření (rozdíl mezi **výnosy a náklady** bez ohledu na to, zda vznikají skutečně reálné peněžní příjmy nebo výdaje)

Výkaz toků peněžní hotovosti (cash flow) – **příjmy a výdaje** podniku

Financial Statements

Balance Sheet

Income Statement

Statement of Cash Flows

Statement of Stockholders' Equity

www.euroekonomika.com

1. Majetková struktura podniku

Majetek (aktiva) rozdělujeme na:

- **dlouhodobý**
 - slouží podniku dlouhou dobu
 - postupně se opotřebovává
- **krátkodobý (oběžný) majetek**
 - v podniku přítomen v různých formách
 - je neustále v pohybu, obrací se velmi rychle (čím rychleji se obrací, tím přináší větší zisk)

Obsah majetkové struktury

Rozvaha k <určité datum>	
AKTIVA	PASIVA
I. Pohledávky za upsaný VK	I. Vlastní kapitál
II. Dlouhodobý majetek	1. Základní kapitál
1. Dlouhodobý nehmotný majetek	2. Kapitálové fondy
2. Dlouhodobý hmotný majetek	3. Rezervní a jiné fondy
3. Dlouhodobý finanční majetek	4. Nerozdělený zisk (-Neuhr. ztráta)
III. Oběžná aktiva	5. Hospodářský výsledek běž.obd.
1. Zásoby	II. Cizí zdroje
2. Pohledávky (krátk., dlouh.)	1. Rezervy
3. Krátkodobý finanční majetek	2. Závazky (dlouh., krátk.)
IV. Časové rozlišení	3. Bankovní úvěry a výpomoci
	III. Časové rozlišení

The Balance Sheet of the U.S. Composite Corporation

U.S. COMPOSITE CORPORATION
Balance Sheet
20X2 and 20X1
(in \$ millions)

Assets	20X2	20X1
Current assets:		
Cash and equivalents	\$140	\$107
Accounts receivable	294	270
Inventories	269	280
Other	<u>58</u>	<u>50</u>
Total current assets	<u>\$761</u>	<u>\$707</u>
Fixed assets:		
Property, plant, and equipment	\$1,423	\$1,274
Less accumulated depreciation	<u>-550</u>	<u>-460</u>
Net property, plant, and equipment	873	814
Intangible assets and other	<u>245</u>	<u>221</u>
Total fixed assets	<u>\$1,118</u>	<u>\$1,035</u>
Total assets	<u><u>\$1,879</u></u>	<u><u>\$1,742</u></u>

The assets are listed in order by the length of time it normally would take a firm with ongoing operations to convert them into cash.

Clearly, cash is much more liquid than property, plant and equipment.

Faktory ovlivňující majetkovou strukturu

Výše majetku je ovlivněna:

- **Růst podnikových výkonů** - zvyšuje požadavky na velikost majetku podniku při stejném stupni jeho využití a stejných cenách
- **Lepší (horší) využití majetku**
 - vyjadřuje se jako poměr podnikových výkonů za určité období k průměrnému stavu majetku
 - snižuje (zvyšuje) potřebu majetku

- *Změna cen*

- působí na výši celkového majetku podniku přímo
- oceňování jednotlivých majetkových složek podniku ovlivňuje:
 - kvalitu účetních informací o finanční situaci a zisku podniku,
 - závěry finanční analýzy
 - podnikové finanční plánování

Záměrné *nadcenění* majetku zvyšuje podnikový zisk

Podceněním majetku - lze snižovat zisk
ovlivňovat základ zdanění, vytvářet skryté rezervy

Struktura majetku závisí na:

- *technické náročnosti výroby* - ovlivňuje podíl stálého hmotného i nehmotného majetku
- *stupni rozvinutosti peněžního a kapitálového trhu* – ovlivňuje výši a strukturu finančních investic
- *na konkrétní ekonomické situaci podniku a orientaci jeho hospodářské politiky*
- *likvidnosti jednotlivých složek majetku* - předpokladem finanční rovnováhy podniku (likvidnost majetku - jak rychle je podnik schopen přeměnit tento majetek na peněžní prostředky)

2. Finanční struktura podniku

Rozvaha k <určité datum>	
AKTIVA	PASIVA
I. Pohledávky za upsaný VK	I. Vlastní kapitál
II. Dlouhodobý majetek	1. Základní kapitál
1. Dlouhodobý nehmotný majetek	2. Kapitálové fondy
2. Dlouhodobý hmotný majetek	3. Rezervní a jiné fondy
3. Dlouhodobý finanční majetek	4. Nerozdělený zisk (-Neuhr. ztráta)
III. Oběžná aktiva	5. Hospodářský výsledek běž.obd.
1. Zásoby	II. Cizí zdroje
2. Pohledávky (krátk., dlouh.)	1. Rezervy
3. Krátkodobý finanční majetek	2. Závazky (dlouh., krátk.)
IV. Časové rozlišení	3. Bankovní úvěry a výpomoci
	III. Časové rozlišení

Míra zadluženosti a optimální finanční struktura

- v rámci finanční struktury podniku - posuzovat a analyzovat zejména relaci mezi vlastním a cizím kapitálem
- závislá na:
 - nákladech spojených se získáním příslušného druhu kapitálu
 - velikosti a stabilitě podnikového zisku
 - majetkové struktury podniku
 - udržení kontroly nad činností podniku

Náklady spojené se získáním příslušného druhu kapitálu

- závislé na době jeho splatnosti a riziku jeho použití z hlediska uživatele i věřitele (investora)

Doba splatnosti:

- čím je doba splatnosti příslušného druhu kapitálu delší, tím vyšší cenu za něj musí uživatel zaplatit
 - nejlevněji krátkodobý cizí kapitál
 - nejdražší je základní kapitál (splatnost je neomezená)

Stupeň rizika, které podstupuje investor:

- čím větší riziko dodavatel kapitálu podstupuje, tím vyšší cenu za příslušný kapitál požaduje
- nejlevnější krátkodobý cizí kapitál
- dražší dlouhodobý cizí kapitál
- nejdražší základní kapitál (akcionáři proto oprávněně požadují dividendu vyšší, než je úrok, který by získali daleko bezpečnějším uložením peněžních prostředků do finančních investic)

Z hlediska riskantnosti zdrojů pro uživatele:

- akciový kapitál je nejméně riskantním kapitálem, (nevyžaduje splacení, nevyžaduje většinou stále úrokové platby bez ohledu na dosažený zisk)

Míra zadluženosti ovlivňuje výrazně náklady na pořízení celkového kapitálu podniku a tím i tržní hodnotu firmy

Cena cizího kapitálu ovlivňuje ***system zdanění*** podniku - úroky z úvěrů, z obligací jsou odčitatelnou položkou pro zdanění zisku, dividendy (podíly na zisku) nikoliv

3. Výnosy, náklady, výsledek hospodaření

www.euroekonom.sk

Výnosy a náklady

Výnosy - peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za dané účetní období bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich inkasu

- provozní, finanční, mimořádné

Náklady - peněžní částky, které podnik v daném období účelně vynaložil na získání výnosů, i když k jejich skutečnému zaplacení nemuselo ve stejném období dojít

- provozní, finanční, mimořádné

„**Výkony**“ obsahují:

- a) Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb
- b) Změna stavu zásob vlastní výroby, to je nedokončené výroby, polotovary, výrobků a zvířat
- c) Aktivaci

„**Obchodní marže**“ představuje rozdíl z vyúčtovaných tržeb za prodej zboží a nákladů vynaložených na prodané zboží.

„**Přidaná hodnota**“ obsahuje součet položky „Obchodní marže“ a rozdílu položek „Výkony“ a „Výkonová spotřeba“.

Výsledek hospodaření

VH = celkové výnosy – celkové náklady

VH: provozní, finanční a mimořádný

Provozní VH + VH z finančních operací - daň
z příjmů z běžné činnosti = **VH za běžnou činnost**

VH za běžnou činnost + mimořádný VH = VH **za
účetní období**

Čistý zisk (výsledek hospodaření za účetní období) (EAT)

+ daň z příjmu za běžnou činnost

+ daň z příjmu za mimořádnou činnost

= **Zisk před zdaněním (EBT)**

+ nákladové úroky

= **Zisk před úroky a zdaněním (EBIT)**

+ odpisy

= **Zisk před úroky, odpisy a zdaněním (EBITDA)**

U.S.C.C. Income Statement

U.S. COMPOSITE CORPORATION
Income Statement
2007
(in \$ millions)

The operations section of the income statement reports the firm's revenues and expenses from principal operations

Total operating revenues	\$2,262
Cost of goods sold	- 1,655
Selling, general, and administrative expenses	- 327
Depreciation	- 90
Operating income	\$190
Other income	29
Earnings before interest and taxes (EBIT)	\$219
Interest expense	- 49
Earnings before taxes (EBT)	\$170
Taxes	- 84
Current: \$71	
Deferred: \$13	
Net income (Earnings after taxes – EAT)	\$86
Retained earnings:	\$43
Dividends:	\$43

U.S.C.C. Income Statement

U.S. COMPOSITE CORPORATION
Income Statement
2007
(in \$ millions)

The non-operating section of the income statement includes all financing costs, such as interest expense.

Total operating revenues	\$2,262
Cost of goods sold	- 1,655
Selling, general, and administrative expenses	- 327
Depreciation	- 90
Operating income	\$190
Other income	29
Earnings before interest and taxes (EBIT)	\$219
Interest expense	- 49
Earnings before taxes (EBT)	\$170
Taxes	- 84
Current: \$71	
Deferred: \$13	
Net income (Earnings after taxes – EAT)	\$86
Retained earnings:	\$43
Dividends:	\$43

U.S.C.C. Income Statement

U.S. COMPOSITE CORPORATION
Income Statement
2007
(in \$ millions)

Total operating revenues	\$2,262
Cost of goods sold	- 1,655
Selling, general, and administrative expenses	- 327
Depreciation	- 90
Operating income	\$190
Other income	29
Earnings before interest and taxes (EBIT)	\$219
Interest expense	- 49
Earnings before taxes (EBT)	\$170
Taxes	- 84
Current: \$71	
Deferred: \$13	
Net income (Earnings after taxes – EAT)	\$86
Retained earnings:	\$43
Dividends:	\$43

Usually a separate section reports as a separate item the amount of taxes levied on income.

www.euroforum.sk

U.S.C.C. Income Statement

U.S. COMPOSITE CORPORATION
Income Statement
2007
(in \$ millions)

Total operating revenues	\$2,262
Cost of goods sold	- 1,655
Selling, general, and administrative expenses	- 327
Depreciation	- 90
Operating income	\$190
Other income	29
Earnings before interest and taxes (EBIT)	\$219
Interest expense	- 49
Earnings before taxes (EBT)	\$170
Taxes	- 84
Current: \$71	
Deferred: \$13	
Net income (Earnings after taxes – EAT)	\$86
Retained earnings:	\$43
Dividends:	\$43

Net income is the
“bottom line”.

4. Cash flow

- pohyb peněžních prostředků

(jejich přírůstek a úbytek) podniku za určité období

Kvantifikovat lze dvěma způsoby:

- přímou metodou
- nepřímou metodou

a) **přímo** – pomocí sledování příjmů a výdajů podniku za dané období

Počáteční stav peněžních prostředků

+ Příjmy za určité období

- Výdaje za určité období

= *Konečný stav peněžních prostředků*

b) **nepřímo** – pomocí transformace zisku do pohybu peněžních prostředků a následnými úpravami o další pohyby peněžních prostředků v souvislosti se změnami majetku a kapitálu:

POČÁTEČNÍ STAV PEN. PROSTŘEDKŮ

Výsledek hospodaření běžného období

- + odpisy
 - + tvorba rezerv a opravných položek
 - snížení rezerv a opravných položek
 - zvýšení pohledávek a přechodných účtů aktiv
 - + snížení pohledávek a přechodných účtů aktiv
 - + zvýšení závazků (krátkodobých) a KBÚ a přechodných účtů pasiv
 - snížení závazků (krátkodobých) a KBÚ a přechodných účtů pasiv
 - zvýšení zásob
 - + snížení zásob
 - zvýšení stavu krátk. fin. majetku
 - + snížení stavu krátk. fin. majetku
- = CASH FLOW Z PROVOZNÍ ČINNOSTI**

- výdaje s pořízením dlouhodobého majetku
+ příjmy z prodeje dlouhodobého majetku
= **CASH FLOW Z INVESTIČNÍ ČINNOSTI**

± dlouhodobé závazky, popř. krátkodobé závazky
± dopady změn vlastního kapitálu
= **CASH FLOW Z FINANČNÍ ČINNOSTI**

CASH FLOW CELKEM ($CF_{PČ} + CF_{IČ} + CF_{FČ}$)

KONEČNÝ STAV PEN. PROSTŘEDKŮ

Cash Flow Statement

Cash Flows from Operations

Cash Flows from Investing Activities

Cash Flows from Financial Activities

Statement of Stockholders' Equity

Kategorie cash flow je možné využít:

- ve finanční analýze pro hodnocení finanční stability podniku (schopnost podniku vytvářet finanční přebytky, splácet závazky a vyplácet dividendy)
- při krátkodobém plánování peněžních příjmů a výdajů
- při střednědobém a dlouhodobém sestavování finančních výhledů podniku
- při hodnocení efektivnosti investičních variant
- při posouzení schopnosti podniku financovat investice vlastními zdroji
- při oceňování podniku

Peněžní prostředky mohou podniky získávat:

- a) zvyšováním různých forem vlastního kapitálu (např. emisí akcií, splácených akcionáři v penězích),
- b) přijímáním úvěrů (v peněžní formě),
- c) prodejem nepeněžních složek majetku za peníze, inkasem pohledávek, hotovostním prodejem.

Peněžní prostředky podniky používají analogicky:

- a) vracením vlastního kapitálu (např. při likvidaci podniku, jinak spíše výjimečně), či výplatami z vlastního kapitálu (např. výplaty dividend v penězích),
- b) splácením dodavatelských závazků v penězích, bankovních úvěrů, placením úroků, daní, mzdových aj. závazků,
- c) nákupem nepeněžních složek majetku.